

Віктор БАРАНОВ: "Нагорода найвища поетам - барвінку надійне плетиво..."

МІНАЄ рік, як пішов за вічну межу наш земляк, український письменник, тоді - голова Національної спілки письменників України, головний редактор літературного журналу "Київ" Віктор Баранов. Автор 16 книг, серед яких - поетичні збірки "Народження полум'я", "У середу рано", "Жоржини в маминім саду", "Поворожи на вранішній зорі", "Хата синьбока", "Отав невидима душа"; прозові твори "Переступаючи поріг", "Смуга біла, смуга чорна", сатиричний роман "Презент", романи "Припула", "Смерть по-білому", "Не вір, не бійся, не прось си". Лауреат художньої премії "Київ" у галузі художньої літератури імені Євгена Плужника, премії імені О. Гірника, міжнародних літературних премій "Тріумф", імені Миколи Гоголя та "Сад божественних пісень" імені Григорія Сковороди, літературно-художньої премії імені Михайла Коцюбинського. Вірш "До українців" - лебедина пісня Віктора Баранова, його й сьогодні часті згадують українці всього світу.

р'ясних спогадів сестри незабутнього Віктора Баранова.

У ПЕРеддомінальні дні в редакцію "Зорі Полтавщини" зателефонувала із Кременчука його рідна сестра - Тамара Федорівна Ядук - і запитала, чи зацікавлять читачів її спогади про брата, про сім'ю, в якій він виріс, про нелегкий час, який випав на долю майбутнього письменника. Безперечно, ми чекали цього листа - з історії країни, і кожен правдивий рядок, закарбований у пам'ять конкретної людини, часом може

"НІМЦІ прийшли у наше село Кривуші під Кременчуком 8 вересня 1941 року, поселилися майже у кожну хату, в нашу теж, хоч тут і була маленька дитина - четвертому, наймолодшому, братику тоді було тільки чотири дні. Мамі наші було дуже тяжко з такою родиною, всі чекали визволення. І ось на Воздвиження 1943-го нас почали виганяти з хати і палити їх. Усіх людей німці гнали на міст через Дніпро. А 29 верес-

тинка, зробили в ній піч, але було дуже холодно, навіть вода замерзала. Так жили до 1946-го, коли повернувся тато (йому ще довелося воювати і в Японії). Дуже раділи, що вернувся живим, хоч і не дуже здоровим. Але він пішов на роботу, згодом добудували ще одну кімнату, світили каганцем, а потім тато купив газову лампу, біля якої ми робили уроки. Електрику нам провели аж у першій половині 1950-х років. Школа містилася в уцілій хаті.

У 1948-му в лютому в сім'ї з'явився ще один братик - Вася, з поважним більшим його прізви-

його дуже любили. І мені з ним було легко - спокійний, уроки робила з ним на печі. Дядько змайстрував колиску й приладнав її до стелі, в ній братик спав. Стало в хаті дуже тісно, потрібен був більший дім - будували його аж до 1955 року. Хлопчики росли дружно з нічної зміни, примощувалися біля нього, й він читав їм напам'ять вірші Степана Руданського, Павла Грабовського і, звичайно ж, Тараса Шевченка. Вдень учили літери. І Вітя у п'ять років уже читав. Вася пішов у перший клас, а я - на роботу. Купувала братикам олівці, фарби, альбоми. У нашому дворі завжди було багато дітей, Вітя ріс компанійським, багато читав, дуже любив гаянти у футбол. А ще у нас був радіоприймач "Дніпро 52", мабуть, єдиний на все село. Старший брат Анатолій працював на заводі, їздив у від'їждження на випробування заправників на космодромі "Байконур", зараз це вже не таємниця, і купував у Москві те, чого у нас тут не було.

Вітя був лагідною дитиною, казав мамі: "Я поїду у Київ жити й тебе зберу". Змалечку мріяв про Київ. Скільки сліз було вилито, коли ми з Анатолієм не взяли його у поїздку до столиці! Перший клас закінчив на відмінно, і ми купили йому в Кременчуці велосипед "Школьник". І відпустили, щоб сам їхав на ньому додому. Коли вже мали св'яті дітей, зрозуміли, що й на думку їм не спало таке - відпустити їх у такому віці їхати

ладанням української мови, закінчив її теж на відмінно. На батьківських зборах маму й тата запрошували в президію, просили розповісти, як вони в селі виховали такого обдарованого сина. А мама казала, що він сам виховався. У великій родині всі діти добре вчилися, але через нестатки не мали змоги продовжувати навчання, йшли працювати. А згодом закінчували вечірні школи й навчалися у вузах заочно.

Мрія Віктора збулася - він став киянином, спершу - студентом, університет закінчив із відзнакою. Він усього досяг своєю працею. Живучи в Києві, часто приїздив до батьків, яких дуже любив. Мама чекала його з нетерпінням, і ми з'їжджали всі, хто міг, для всіх це було свято. Він був хорошим сином, братом, чоловіком. Ми з ним завжди листувалися, і тепер перечитую його листи. Коли появились у нас мобільні, телефонував щотижня, про всіх розпитував. А як не стало наших батьків, він і Ліда, його дружина, все одно приїздили в рідну хату, і ми там збиралися. Брати дуже гарно співали, те, мабуть, передалося їм від мамі. Коли був час, їздили й до нього. Він настільки любив Київ, що, здавалося, намагався передати ту любов усім, хто жив там і хто приїздив.

Мені дуже тяжко писати про Вітю в минулому часі. Він завжди мене підтримував, а коли не стало мого чоловіка, допомагав матеріально. Передплачував мені журнал "Київ", привозив свої книги.

Майже рік його немає з нами, а я все жду від нього дзвінка зі словами: "Привіт, любя сестричко!" Але звідти, куди він пішов, дзвінків не буває. Лишлася тільки пам'ять... Пішли з життя і брати - Анатолій та Валентин, залишили-